

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid:	Torsdag den 19 februari 2026 kl. 13.00-16.00		
Plats:	Länken, Kommunstyrelsen		
Beslutande	Andreas Sjögren (S), ordförande Julia Algotsson (C) Anna Forss (S), ersättare för Anna Bengtsson (S) Dennis Larsson (S) Elin Nejne (S) Jari Prosi (S) Mikael Thyni (M) Gabriel Farrysson (M) Mattias Nilsson (V) Petter Steiner (MP), ersättare för Simon Mattson (MP); §§ 18–23 Simon Mattson (MP), §§ 24–29 Josefin Gustafsson (M), ersättare för Emil Bayat (L)		
Övriga deltagare	Se sida 2.		
Utses att justera	Julia Algotsson (C)		
Sekreterare	<i>Digital signatur</i> Ulrika Lindström	§§ 18–29	
Ordförande	<i>Digital signatur</i> Andreas Sjögren		
Justerande	<i>Digital signatur</i> Julia Algotsson		

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Sammanträdesdatum	2026-02-19
Anslaget har satts upp	2026-02-25
Anslaget tas ner	2026-03-19
Förvaringsplats:	Umeå kommun/Miljö- och hälsoskydd
Underskrift	<i>Digital signatur</i> Ulrika Lindström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Anna Selberg (S)
Said Kalash (S)
Evelyn Ångqvist (S)
Josefin Gustafsson (M)
Hans Modig (M)
Åsa Bäckström (-)(V),
Stefan Boström (C)
Petter Steiner (MP), §§ 24–29

Tjänstepersoner

Rune Brandt, stadsbyggnadsdirektör
Ulrika Lindström, nämndsekreterare
Fredrik Hedlund, miljö- och hälsoskyddschef, §§ 18–25
Carolin Lindh, enhetschef miljöutveckling §§, 21–23, 25
Åsa Laurell, naturvårdare, §§ 21–22
Emma Johansson, handläggare, § 23
Katharina Radloff, utvecklingsstrateg, § 23
Hanna Beccau, miljöinspektör, § 25
Louise Franzén Ros, handläggare, § 25
Björn Eriksson, miljöinspektör, § 25
Nils Gilenstam, enhetschef miljöskydd, § 25

§ 18

Information från förvaltningschefen

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Rune Brandt informerar om följande:

- Ekonomisk uppföljning
- Planeringsdirektivet
- Personalaktiviteter

§ 19

Ärendenr: 2025-5444

Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten – Umeå Stage

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bevilja Stage Umeå AB, 559508-9094, stadigvarande tillstånd att servera starköl, vin, spritdrycker, annan jäst alkohol dryck och alkohol drycksliknande preparat till allmänheten vid Umeå Stage, Skolgatan 67 A , 903 29 Umeå.

Serveringstillståndet gäller året runt alla dagar 11.00–02.00 i det utrymme som i ansökningshandlingarna markerats som serveringslokal.

Beslutet meddelas med stöd av 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622).

Ärendebeskrivning

Stage Umeå AB har den 6 oktober 2025 ansökt om tillstånd enligt 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) att servera starköl, vin, spritdrycker, annan jäst alkohol dryck samt alkohol drycksliknande preparat till allmänheten, kl. 11.00-02.00 vid Umeå Stage, Skolgatan 67 A, 903 29 Umeå.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har utrett ansökan genom remissförfarande, inhämtande av uppgifter, granskning av uppgifter och platsbesök.

Motivering

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer mot bakgrund av ansökan, inkomna uppgifter, platsbesök och yttranden att sökanden uppfyller alkohollagens krav och att serveringstillstånd kan meddelas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-02-05

Utredning 2026-02-05

Beredningsansvarig

Lina Lindberg, Alkohol- och tobakshandläggare

Beslutet ska skickas till

Stage Umeå AB
Länsstyrelsen i Västerbotten
Polismyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Umeåregionens brandförsvär

§ 20

Ärendenr: 2025-6497

Stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten - Conrads kök

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bevilja Zerowaste restaurang Umeå AB, 559525–7253, stadigvarande tillstånd att servera starköl, vin, spritdrycker, annan jäst alkoholdryck och alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten vid Conrads kök, Kabelvägen 12B, 901 33 Umeå

Serveringstillståndet gäller året runt alla dagar 11.00–01.00 i det utrymme som i ansökningshandlingarna markerats som serveringslokal. Antalet personer som samtidigt får vistas i lokalen är 30.

Beslutet meddelas med stöd av 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622).

Ärendebeskrivning

Zerowaste restaurang Umeå AB har den 11 november 2025 ansökt om tillstånd enligt 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) att servera starköl, vin, spritdrycker, annan jäst alkoholdryck samt alkoholdrycksliknande preparat till allmänheten, kl. 11.00-01.00 vid Conrads kök, Kabelvägen 12B, 901 33 Umeå.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har utrett ansökan genom remissförfarande, inhämtande av uppgifter, granskning av uppgifter och platsbesök.

Motivering

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer mot bakgrund av ansökan, inkomna uppgifter, platsbesök och yttranden att sökanden uppfyller alkohollagens krav och att serveringstillstånd kan meddelas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-02-04

Utredning 2026-02-04

Beredningsansvariga

Cecilia Vollan Johansson, Alkohol- och tobakshandläggare

Beslutet ska skickas till

Zerowaste restaurang Umeå AB
Länsstyrelsen i Västerbotten
Polismyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Umeåregionens brandförsvär

Bilagor

Utredning

§ 21

Ärendenr: 2025-6342

**Yttrande angående: Avgränsningssamråd gällande markförlagd
vätgasledning mellan Skellefteå och Umeå****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att yttrande över remiss *Avgränsningssamråd gällande markförlagd vätgasledning mellan Skellefteå och Umeå* fastställs enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Nordion Energi AB (bolaget) planerar en vätgasledning med projektnamnet *Nordic Hydrogen Route (NHR)* som ska gå mellan norra Sverige och Finland. Bolaget har påbörjat processen med att ansöka om koncession, enligt Lag (1978:160) om vissa rörledningar, för den markförlagda vätgasledningen samt erforderliga anläggningar så som mät- och reglerstationer (MR-stationer), rensdonsstationer och linjeventilstationer. Vid prövning av koncession tillämpas delar av miljöbalken. Samrådet med Umeå kommun gäller avgränsningssamråd enligt 6 kap. 29–31 §§ miljöbalken. Avgränsningssamrådet syftar till att samråda om verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan förväntas medföra samt om innehållet och utformningen av MKB.

Samrådet för Umeå kommun gäller de delar av ledningssträckningen som ligger inom Umeå kommun. Samrådet är uppdelat i två ärenden hos miljö- och hälsoskyddsnämnden eftersom kommunen berörs av två av de totalt fyra delsträckor av vätgasledningen som planeras inom Sverige. Delsträckorna som berör Umeå kommun är Skellefteå – Umeå och Umeå – Örnsköldsvik.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiv till utbyggnad av infrastruktur som främjar fossilfri energiproduktion. Ledsträckningen tar redan hänsyn till många miljö- och naturvärden, men nämnden anser att följande aspekter också bör beaktas i den fortsatta planeringen för att överväga om ledningsdragningen kan främja och/eller undvika ytterligare värden, se mer detaljerad beskrivning i *Bilaga 1 - Precisering*.

Nämnden anser också att de nedan listade miljöaspekterna ska beaktas i framtagandet av kommande MKB:

- Generella synpunkter
- Ras- och skredrisk
- Rennäring
- Vattenskyddsområden

-
- Vattendrag
 - Följdverksamheter
 - Ornitologiska värden
 - Fladdermöss
 - Invasiva främmande arter
 - Övriga naturvärden
 - Skogshänsyn
 - Jordbruksmark
 - Skötselplan som främjar biologisk mångfald
 - Markägarkontakt Umeå kommun

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-02-10

Protokoll samt presentation från samrådsmöte (2026-01-15)

Mejl till och från Anna Holst (2025-12-09) – frågor till samrådsmötet

Samrådsunderlag (2025-11-03) inklusive inbjudan till samråd, samrådsunderlag, översiktskarta, kartor över sträckningen + riksintressen, kultur- och naturvärden

Beredningsansvariga

Åsa Laurell, naturvårdsplanerare

Yrkanden på sammanträdet

Julia Algotsson (C) yrkar om två tillägg i yttrandet.

Första tillägget:

Vi vill lyfta vikten av att åkermark återläggs på ett sådant sätt, med en sådan kompetens som krävs, att jordbruksmarken fortsatt kan brukas och nyttjas för livsmedelsproduktion. Detta eftersom norrländsk jordbruksmark är viktig för att öka svensk livsmedelsproduktion, något som lyfts i Livsmedelsstrategin 2.0. En redogörelse för hur åkermark återställs bör redovisas i MKBn.

Andra tillägget:

För att värna skogsmiljön och säkerheten bör vi undvika två parallella ledningsgator som skär genom landskapet nära varandra. Ett litet avstånd mellan två ledningsgator ökar risken för stormfällning i den skog som ligger mellan ledningsgatorna, vilket innebär en risk för allmänhet och annan infrastruktur.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan godkänna första tillägget gällande jordbruksmark, och uppdra till Åsa Laurell att formulera och skriva in detta tillägg i yttrandet. Nämnden beslutar så.

Ordförande frågar om nämnden kan godkänna andra tillägget gällande stormfälld skog, och uppdra till Åsa Laurell att formulera och skriva in detta tillägg i yttrandet. Nämnden beslutar så.

Beslutet ska skickas till

Yttrandet ska skickas till Nordion Energy H2 AB, SamradNHR@nordionenergi.se.

Bilagor

Bilaga 1. Precisering av yttrandet

§ 22

Ärendenr: 2025-6343

**Yttrande angående: Avgränsningssamråd gällande markförlagd
vätgasledning mellan Umeå och Örnsköldsvik****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att yttrande över remiss *Avgränsningssamråd gällande markförlagd vätgasledning mellan Umeå och Örnsköldsvik* fastställs enligt nedan.

Ärendebeskrivning

Nordion Energi AB (bolaget) planerar en vätgasledning med projektnamnet *Nordic Hydrogen Route (NHR)* som ska gå mellan norra Sverige och Finland. Bolaget har påbörjat processen med att ansöka om koncession enligt Lag (1978:160) om vissa rörledningar för den markförlagda vätgasledningen samt erforderliga anläggningar så som mät- och reglerstationer (MR-stationer), rensdonsstationer och linjeventilstationer. Vid prövning av koncession tillämpas delar av miljöbalken. Samrådet med Umeå kommun gäller avgränsningssamråd enligt 6 kap. 29–31 §§ miljöbalken. Avgränsningssamrådet syftar till att samråda om verksamhetens lokalisering, omfattning och utformning, de miljöeffekter som verksamheten kan förväntas medföra samt om innehållet och utformningen av MKB.

Samrådet för Umeå kommun gäller de delar av ledningssträckningen som ligger inom Umeå kommun. Samrådet är uppdelat i två ärenden hos miljö- och hälsoskyddsnämnden eftersom kommunen berörs av två av de totalt fyra delsträckor av vätgasledningen som planeras inom Sverige. Delsträckorna som berör Umeå kommun är Skellefteå – Umeå och Umeå – Örnsköldsvik.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är positiv till utbyggnad av infrastruktur som främjar fossilfri energiproduktion. Ledsträckningen tar redan hänsyn till många miljö- och naturvärden, men nämnden anser att följande aspekter också bör beaktas i den fortsatta planeringen för att överväga om ledningsdragningen kan främja och/eller undvika ytterligare värden, se mer detaljerad beskrivning i *Bilaga 1 - Precisering*. Nämnden anser också att de nedan listade miljöaspekterna ska beaktas i framtagandet av kommande MKB:

- Generella synpunkter
- Ras- och skredrisk
- Rennäring
- Vattendrag

-
- Följdverksamheter
 - Fladdermöss
 - Invasiva främmande arter
 - Övriga naturvärden
 - Skogshänsyn
 - Jordbruksmark
 - Skötselplan som främjar biologisk mångfald
 - Markägarkontakt Umeå kommun

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-02-10

Protokoll samt presentation från samrådsmöte (2026-01-15)

Samrådsunderlag (2025-11-03) inklusive inbjudan till samråd, samrådsunderlag, översiktskarta, kartor över sträckningen + riksintressen, kultur- och naturvärden

Beredningsansvariga

Åsa Laurell, naturvårdsplanerare

Yrkanden på sammanträdet

Julia Algotsson (C) yrkar om två tillägg i yttrandet.

Första tillägget:

Vi vill lyfta vikten av att åkermark återläggs på ett sådant sätt, med en sådan kompetens som krävs, att jordbruksmarken fortsatt kan brukas och nyttjas för livsmedelsproduktion. Detta eftersom norrländsk jordbruksmark är viktig för att öka svensk livsmedelsproduktion, något som lyfts i Livsmedelsstrategin 2.0. En redogörelse för hur åkermark återställs bör redovisas i MKBn.

Andra tillägget:

För att värna skogsmiljön och säkerheten bör vi undvika två parallella ledningsgator som skär genom landskapet nära varandra. Ett litet avstånd mellan två ledningsgator ökar risken för stormfällning i den skog som ligger mellan ledningsgatorna, vilket innebär en risk för allmänhet och annan infrastruktur.

Beslutsgång

Ordförande frågar om nämnden kan godkänna första tillägget gällande jordbruksmark, och uppdra till Åsa Laurell att formulera och skriva in detta tillägg i yttrandet. Nämnden beslutar så.

Ordförande frågar om nämnden kan godkänna andra tillägget gällande stormfälld skog, och uppdra till Åsa Laurell att formulera och skriva in detta tillägg i yttrandet. Nämnden beslutar så.

Beslutet ska skickas till

Yttrandet ska skickas till Nordion Energy H2 AB, SamradNHR@nordionenergi.se.

Bilagor

Bilaga 1. Precisering av yttrandet

§ 23

Ärendenr:2025-7071

Yttrande över Naturvårdsverkets förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår att kommunstyrelsen beslutar att ställa sig positiv till Naturvårdsverkets förslag om genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt.

Ärendebeskrivning

Naturvårdsverket har i uppdrag att lämna förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt. Naturvårdsverket delade upp redovisningen i två delar.

Den första delen avsåg författningsförslaget (lag- och förordningsarbetet), rättslig prövning, rätt till skadestånd och ändringar i miljöbalken. Umeå kommun lämnade ett yttrande på den första delen av remissen i oktober 2025 (dnr KS-2025/00611).

Den nu aktuella andra delen avser mer praktiska och tekniska förslag kring hur direktivet ska genomföras avseende bland annat övervakningssystem, mätstationer, mätkrav, datahantering, modellering och åtgärdsprogram.

Det nya luftkvalitetsdirektivet är ett viktigt verktyg för att på sikt förbättra luftkvaliteten och säkerställa god folkhälsan och miljö. Miljö- och hälsoskyddsnämnden vill dock framhålla vikten av samverkan mellan nationella myndigheter såsom Naturvårdsverket, Boverket och Trafikverket så att gemensamma vägledningar kan bidra till en effektiv och förutsägbär hantering av luftfrågor i enlighet med redovisad ambition. Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser också att det är viktigt att Naturvårdsverkets förslag om årlig nationell modellering kommer till stånd.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2026-02- 05

Missiv från Regeringskansliet daterad 2025-12-19, ärendeförteckning KN2025/01294
Förslag till genomförande av det nya luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt –
slutredovisning, daterad 24 november 2025,

Beredningsansvariga

Emma Johansson, miljöplanering

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen, ksdiarium@umea.se. Märk ämnesraden med KS-2025/00605

§ 24

Ärendenr: 2025-969

Miljö- och hälsoskyddsnämndens rapport till KS för perioden januari till december

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. Godkänna årsrapport till KS för perioden januari till december 2025
2. Godkänna rapport gällande uppföljning av verksamheten för 2025
3. Godkänna uppföljning av internkontrollplan för 2025 samt bedömningen att den interna styrningen och kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig.

Ärendebeskrivning

För att ge kommunfullmäktige insyn och möjlighet att hantera avvikelser sker rapportering från nämnder, bolag och kommunstyrelse till kommunfullmäktige via årsredovisning, delårsbokslut samt via en förenklad rapport för perioden januari till augusti.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-02-06

Nämndens årsrapport till KS för perioden jan-dec 2025

Nämndens uppföljning av riskanalys och Internkontrollplan jan-dec 2025

Nämndens rapport gällande uppföljning av verksamheten för 2025

Beredningsansvariga

Rune Brandt, stadsbyggnadsdirektör

Fredrik Hedlund, miljö- och hälsoskyddschef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen, ksdiarium@umea.se

§ 25

Information

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Följande information lämnas till nämnden:

- Industriområdesprojektet, Ersboda
Hanna Beccau
- LOVA projekt för 2026: Stöcksjön och Västerlångslådan
Louise Franzén Ros, Björn Eriksson

§ 26

Ärendenr: 2025-7071

Kurser och konferenser

BUS-dagarna, Umeå 22–23 april 2026

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Said Kalash (S) och Mattias Nilsson (V) ges möjlighet att, med arvode, delta.

Presidiedagar, SKR, Stockholm 23–24 mars 2026

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att Julia Algotsson (C) deltar på konferensen. Arvode utgår.

Sveriges Miljökommuners vårmöte, Stockholm 5–6 maj 2026

Ledamöterna informeras om datum för vårmötet. Beslut om deltagande fattas vi kommande sammanträde.

§ 27

Övriga frågor

Inga frågor tas upp under denna punkt.

§ 28

Beslutsförteckning över delegerade ärenden

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna förteckningen över delegerade beslut.

Ärendebeskrivning

Redovisning av ärenden beslutade med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning.

Beslutsunderlag

Sammanställning av delegationsbeslut för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2024-02-19.

Beredningsansvarig

Ulrika Lindström, nämndsekreterare

§ 29

Avslutande av sammanträdet

Ordförande förklarar sammanträdet avslutat.

BILAGA 1

Precisering

Generella synpunkter

Ledningsdragningen som presenterats i samrådsunderlaget är projektet North Hydrogen Routes delsträcka Skellefteå – Umeå. Sträckningen inom Umeå kommun går genom områden som saknar utpekad markanvändning i kommunens översiktsplan. Förslaget till ledningsdragning går inte heller genom detaljplanelagd mark. Detta innebär att ledningen inte strider mot kommunens översikts- eller detaljplaner.

Ledningssträckningen krockar inte med skyddad natur. Sträckningen tar också hänsyn till de flesta övriga natur- och miljövärden som finns utpekade inom kommunen.

Placering av ledningen ska göras för bästa nytta och möjlighet till anslutning. Placeringen i samrådsförslaget ligger nu nästan en mil från ett av Umeå kommuns viktiga framtida verksamhetsområden, Dåva. Umeå kommun ser gärna att placeringen av ledningen görs närmare detta verksamhetsområde för att underlätta framtida anslutning.

Följande natur- och miljövärden/-aspekter är berörda av sträckningen mellan Skellefteå – Umeå inom Umeå kommun och bör beaktas vid fortsatt planering:

Ras- och skredrisk

Risker för och åtgärder för att förebygga ras och skred med koppling till klimatförändringar och vibrationer ska tas hänsyn till vid fortsatt planering samt beskrivas i kommande MKB.

Rennäringen

Rennäringen är beroende av landskapet som helhet och de olika delarna av landskapet specifikt för olika delar av renskötselåret. Vilka dessa områden är varierar mellan olika år beroende på en rad faktorer, som t.ex. väder och skogsbruksåtgärder. En rennäringanalys kommer att vara nödvändig att ta fram som del av miljökonsekvensbeskrivningen. Av analysen ska det framgå vilken påverkan som sker dels vid anläggningsarbetet, dels under drift och dels hur kumulativa effekter tillsammans med annan verksamhet och infrastruktur i landskapet påverkar rennäringen.

Vattenskyddsområden

Samrådsförslaget på dragning för vätgasledningen planeras gå genom det kommunala vattenskyddsområdet *Vindelälvsåsens vattenskyddsområde* - både genom *sekundär skyddszon* som anges i samrådsunderlaget, men även genom *tertiär skyddszon*. Nedan ges en punktlista över vad som bland annat regleras i föreskrifterna för vattenskyddsområdets sekundära skyddszon. I den terciära skyddszonen gäller liknande restriktioner. För information samt länk till fullständiga föreskrifter, se Umeå kommuns hemsida; [Vindelälvsåsen vattenskyddsområde - Umeå kommun](#).

Inom sekundär skyddszon gäller bland annat att:

- a. det är förbjudet att utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden etablera miljöfarlig verksamhet om det föreligger risk att grundvatten, ytvatten eller mark förorenas
- b. restriktion gäller för hantering av petroleumprodukter, kemikalier och andra för yt- och grundvatten skadliga ämnen.
- c. det är förbjudet att transportera farligt gods genom skyddsområdet utom på de vägar som av länsstyrelsen rekommenderas för transport av farligt gods samt på järnvägar.
- d. det är förbjudet att ha upplag av asfalt, oljegrus och vägsalt.
- e. det är förbjudet att utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden utföra schaktningsarbete. Tillstånd krävs inte för arbeten som provas av miljödomstolen eller länsstyrelsen. Tillstånd krävs inte heller för schaktning för byggnader som fått bygglov. Det är också förbjudet att bedriva täktverksamhet till lägre nivå än 2 meter över högsta naturliga grundvattennivå.
- f. det är förbjudet att hantera avfall med mera
- g. det är förbjudet att utan tillstånd av miljö- och hälsoskyddsnämnden utföra andra typer av borrhningar eller liknande arbeten

I kommande MKB vill Umeå kommun se hur risken för påverkan på grundvattennivån och kvaliteten kan komma att påverkas av åtgärder inom eller i direkt anslutning till vattenskyddsområdet både under anläggningsarbete och under drift.

Vattendrag

Ledningen kommer att passera både stora och mindre vattendrag och kan därmed innebära både tillståndspliktig och anmälningspliktig vattenverksamhet. Umeå kommun är prövningsmyndighet för anmälningsärenden. Med tanke på omfattningen av ledningens påverkan i sin helhet, och för effektiv prövningshantering, bör samprövning övervägas oavsett om vattenverksamheterna var för sig bedöms innebära betydande miljöpåverkan eller inte enligt § 22a (Förordning (1998:1388) om vattenverksamheter).

Tavleån är utpekad som skyddsvärd naturmiljö i kommunens fördjupade översiktsplan för Umeå. Ån är en miljö med artrika strandskogar och naturliga strandmiljöer. Fördjupningen av översiktsplanen anger att ingrepp i strandmiljöerna bara får ske om det finns starka skäl. Vid passage krävs därför särskild försiktighet för att inte påverkan dessa värden på ett negativt sätt.

I samrådsunderlaget anges att styrd borrhning kan vara ett alternativ vid passage av bland annat större vattendrag. Umeå kommun har erfarenhet av att styrd borrhning kan vara svårt att genomföra i praktiken, så ta höjd för att beskriva även andra metoder.

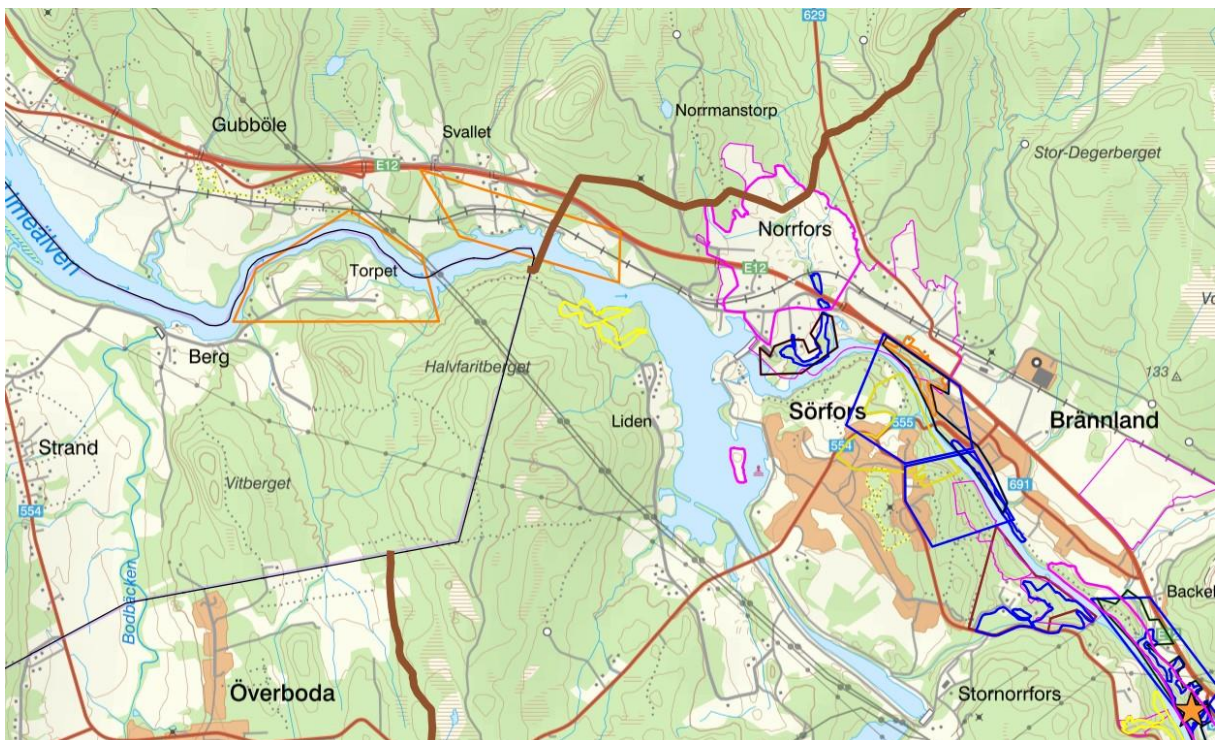
Följdverksamheter

Enligt samrådsunderlaget ingår inte de ytanspråk som krävs för följdverksamheter (t.ex. ytbehov för styrd borrhning och arbetsvägar) och de miljökonsekvenser som de leder till i samrådet för koncessionsansökan. Dessa kommer, enligt samrådsunderlaget, hanteras i samråd med markägare och i separat prövning enligt miljöbalken där det krävs. Nämnden är medveten om att dessa prövningar ska ske i särskild ordning. Nämnden anser dock att ytorna

för arbetsvägar kring ledningen och anläggningsytor vid passager av vattendrag eller andra barriärer är en nödvändig förutsättning för verksamheten. Det är därför viktigt att redan i lokaliseringsprövningen, som koncessionsansökan innebär, säkerställa att lokaliseringen av ledningsdragningen är möjlig inom ramen för acceptabel miljöpåverkan från hela verksamheten där följdverksamheterna är en nödvändig del. Nämnden önskar därför att den nödvändiga följdverksamheten beskrivs i form av lokalisering för möjliga arbetsvägar och möjliga placeringar av anläggningsytor så att det blir tydligt huruvida förslaget på ledningsdragning är realistiskt utifrån omkringliggande natur- och miljövärden.

Ornitologiska värden

Ledningsträckningen går igenom två områden som enligt Umeå kommuns inventeringar har betydelse för fågellivet. Båda områdena ligger i anslutning till Umeälven, se Figur 1 nedan.

Figur 1. Områden med ornitologiska värden. Rosa områden är områden med häckande fåglar på jordbruksmark (inventering 2006). Blå, svarta och orange områden är områden med konstaterade revir för mindre hackspett (inventeringar 2007, 2012, 2017 och 2022). Gula områden är områden som bedöms vara framtida revir/lämpliga habitat för mindre hackspett men där revir inte konstaterats.

Fladdermöss

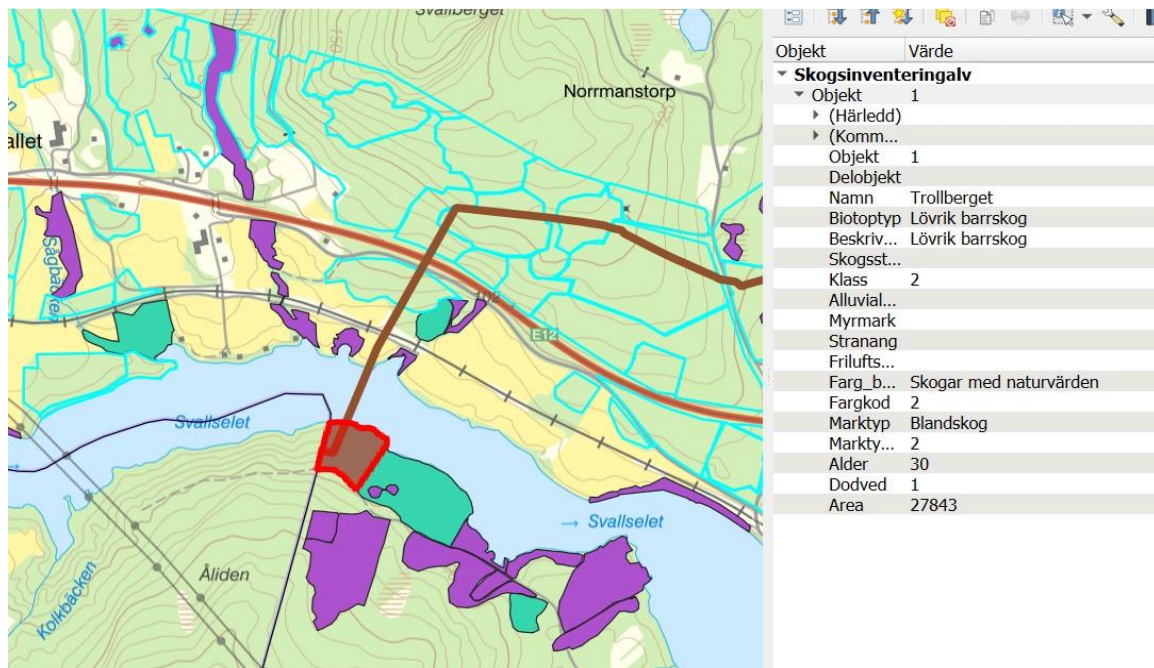
Umeå kommun har gjort en GIS-baserad landskapsanalys av fladdermusbiotoper inom kommunen. Analysen visar att en förhållandevis stor del av kommunen har åtminstone påtaglig potential att hysa värdefulla fladdermusbiotoper. Ledningssträckningen berör flera områden som bedöms ha *påtaglig* till *högsta* potential för fladdermöss. De tre områden med högsta potential som berörs är ett område vid Dalfors strax norr om byn Bullmark, ett område strax norr om Norrfors samt ett område på Umeälvens norra strand. Se mer information i rapporten [Landskapsanalys av fladdermusbiotoper i Umeå kommun](#). Inventeringar ska utföras i den omfattning som krävs för att fladdermöss ska kunna inkluderas i kommande artskyddsutredningar.

Invasiva arter

Invasiva arter är ett problem i hela Sverige, så också i Umeå kommun. Det är därför viktigt att i MKB ta fram underlag och en genomförandeplan som säkerställer att markarbeten och förflyttning av jordmassor sker på ett sätt som inte riskerar att sprida invasiva främmande arter till nya områden. Vid fynd av invasiva främmande arter ska de rapporteras till Artportalen (invasivaarter.nu). De arter som ska betraktas som *invasiva främmande arter* är de arter som enligt Förordning (EU) nr 1143/2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter är förtecknade som förbjudna inom EU, de arter som finns på förslag för en nationell lista (nationell förteckning är planerat att träda i kraft 1 maj 2026) samt de arter som bedöms som högriskarter enligt SLUs risklista. Se [mer information på Naturvårdsverkets hemsida](#). Här är länk till SLUs risklista: [Risklista 2024Artfakta från SLU Artdatabanken](#)

Övriga naturvärden

Ledningen berör ett område på södra sidan Umeälvens strand med höga naturvärden (klass 2). Området är en lövrik barrskog med objektsnamnet Trollberget enligt Umeå kommuns skogsinventering av älvslandskapet som genomfördes 2006. Längs södra stranden ligger fler områden med mycket höga naturvärden, se Figur 2. Alla dessa områden bör undvikas för exploatering. Mer information om dessa områden kan fås på begäran. Det finns också en rapport från 2008 som beskriver naturvärdena längs Umeälven i vilken området i och kring Trollberget beskrivs utifrån värdet för mindre hackspett som indikatorart, se [GIS-baserad landskapsanalys över Umeälvslandskapet.pdf](#)

Figur 2. Områden med naturvärden enligt Umeå kommuns skogsinventering i älvslandskapet (2006). Gröna områden, inklusive det rödmarkerade området där ledningen landar på södra sidan älven, har öga naturvärden (klass 2). Lila områden är klass 1-områden, områden med mycket höga naturvärden.

Det skogsområde, Trollberget, som beskrivits ovan är dessutom en potentiell kontinuitetsskog. Ledningssträckningen berör också ett större antal ytterligare potentiella kontinuitetsskogar. Dessa är viktiga att bevara för att bevara den ekologiska funktionen i landskapet. Nämnden ser därför att dessa skogsområden bör undvikas i än högre grad än vad samrådssträckningen gör. Metria har gis-data över kontinuitetsskogar.

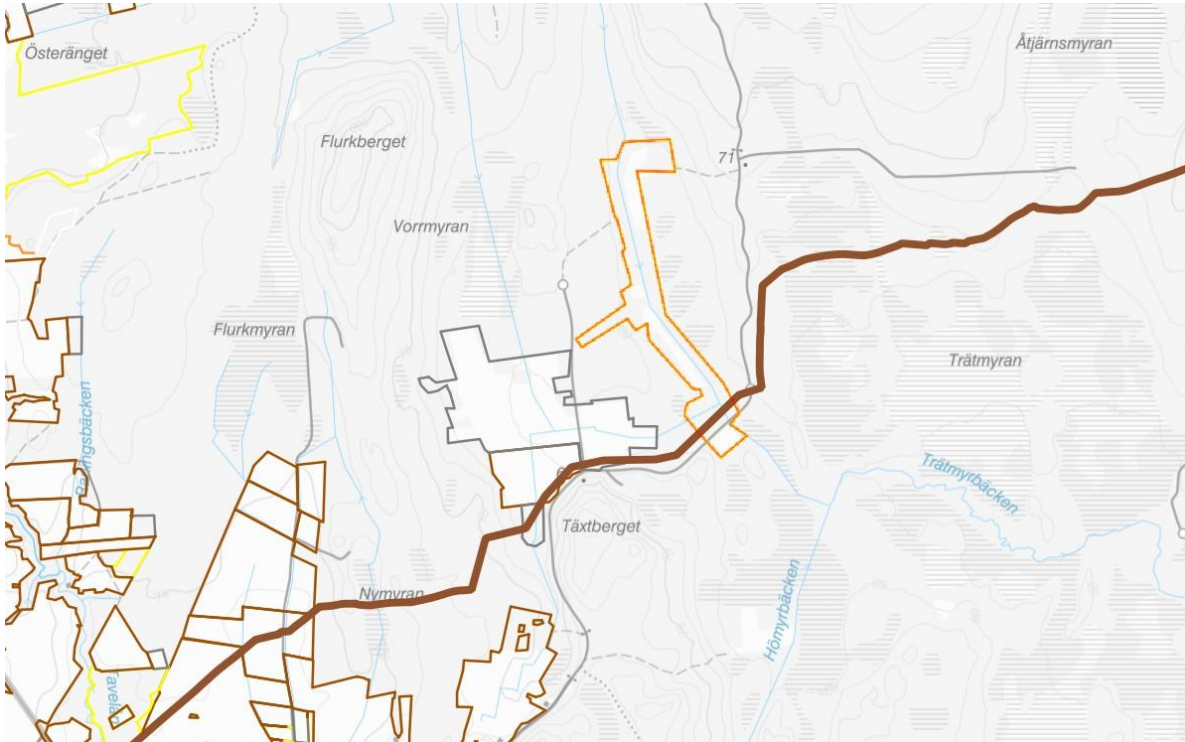
Skogshänsyn

För att minska fragmenteringen i landskapet och för att värna om säkerheten i skogen bör risken för stormfällning minimeras. Vätgasledningen bör därför inte bidra till att parallella ledningsgator skär genom landskapet nära varandra. En lösning kan vara att vätgasledningen samordnas med befintlig ledningsgata där sådan finns. En annan lösning kan vara att vätgasledningen läggs på ett sådant avstånd från befintliga ledningsdragningar, eller andra öppna stråk i skogslandskapet, att risken för stormfällningar i kantzonerna minimeras. Fragmentering och risk för stormfällning ska beskrivas i kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Jordbruksmark

Jordbruksmarken är en viktig resurs att värna om. Jordbruksmarken i Norrland lyfts fram som en viktig del i Regeringens Livsmedelsstrategi 2.0 för att öka svensk livsmedelproduktion. Ledningen undviker flera områden som brukas aktivt (jordbruksblock enligt Jordbruksverket), vilket är positivt. Aktivt brukade områden berörs dock av ledningen mellan Håkmark och Hissjö samt i Norrfors. Enligt samrådsunderlaget ska jordbruksmark kunna brukas även efter att ledningen grävts ner. Nämnden förutsätter att samråd med berörda markägare sker och att kunskap inhämtas från sakkunniga för att säkerställa att åkermarken ska kunna brukas för livsmedelsproduktion på bästa möjliga sätt efter etableringen av vätgasledningen ~~sker~~. Redogörelse för hur åkermarken ska återställs ska redovisas i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

Ledningen berör också ett område som i de ängs- och hagmarksinventeringar som kommunen genomfört pekats ut att ha naturvärden. Inventeringarna utfördes under åren 1991, 2003-2009 samt uppföljande inventeringar 2018. Objektet som berörs av ledningen heter NO Håkmark (objnr 185, delobj 3) och anges vara en igenväxande mark med hävdgynnade arter, se Figur 3. Nämnden ser gärna att objektet undviks helt. Om ledningen ändå kommer att gå igenom objekten ska miljökonsekvenser beskrivas.

Figur 3. Utklipp av ledningsdragningen (brun linje) strax norr om Håmark. Orange område är ett objekt med naturvärden från kommunens uppföljande ängs- och hagmarksinventering 2018.

Skötselplan som främjar biologisk mångfald

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser gärna att skötselplanen för ledningen utformas så att den skapar/främjar biologisk mångfald.

Markägarkontakt kommunen

Ledningen passerar mark som ägs av Umeå kommun. Dialog utöver detta samråd behöver därför ske med kommunens markägarrepresentanter.

BILAGA 1

Precisering

Generella synpunkter

Ledningsdragningen som presenterats i samrådsunderlaget går genom södra delen av kommunen och genom områden som saknar utpekad markanvändning i kommunens översiktsplan. Förslaget till ledningsdragning går inte heller genom detaljplanlagd mark. Detta innebär att ledningen inte strider mot kommunens översikts- eller detaljplaner.

Ledningssträckningen krockar inte med skyddad natur. Sträckningen tar också hänsyn till de flesta övriga natur- och miljövärden som finns utpekade inom kommunen.

Följande natur- och miljövärden/-aspekter är berörda av sträckningen mellan Umeå-Örnsköldsvik inom Umeå kommun och bör beaktas vid fortsatt planering:

Ras- och skredrisk

Risker för och åtgärder för att förebygga ras och skred med koppling till klimatförändringar och vibrationer ska tas hänsyn till vid fortsatt planering samt beskrivas i kommande MKB.

Rennäringen

Rennäringen är beroende av landskapet som helhet och de olika delarna av landskapet specifikt för olika delar av renskötselåret. Vilka dessa områden är varierar mellan olika år beroende på en rad faktorer, som t.ex. väder och skogsbruksåtgärder. En rennäringanalys kommer att vara nödvändig att ta fram som del av miljökonsekvensbeskrivningen. Av analysen ska det framgå vilken påverkan som sker dels vid anläggningsarbetet, dels under drift och dels hur kumulativa effekter tillsammans med annan verksamhet och infrastruktur i landskapet påverkar rennäringen.

Vattendrag

Ledningen kommer att passera både stora och mindre vattendrag och kan därmed innebära både tillståndspliktig och anmälningspliktig vattenverksamhet. Umeå kommun är provningsmyndighet för anmälningsärenden. Med tanke på omfattningen av ledningens påverkan i sin helhet, och för effektiv provningshantering, bör samprovning övervägas oavsett om vattenverksamheterna var för sig bedöms innebära betydande miljöpåverkan eller inte enligt § 22a (Förordning (1998:1388) om vattenverksamheter).

I samrådsunderlaget anges att styrd borrning kan vara ett alternativ vid passage av bland annat större vattendrag. Umeå kommun har erfarenhet av att styrd borrning kan vara svårt att genomföra i praktiken, så ta höjd för att beskriva även andra metoder.

Följdverksamheter

Enligt samrådsunderlaget ingår inte de ytanspråk som krävs för följdverksamheter (t.ex. ytbehov för styrd borrning och arbetsvägar) och de miljökonsekvenser som de leder till i samrådet för koncessionsansökan. Dessa kommer, enligt samrådsunderlaget, hanteras i samråd med markägare och i separat prövning enligt miljöbalken där det krävs. Nämnden är medveten om att dessa prövningar ska ske i särskild ordning. Nämnden anser dock att ytorna för arbetsvägar kring ledningen och anläggningsytor vid passager av vattendrag eller andra barriärer är en nödvändig förutsättning för verksamheten. Det är därför viktigt att redan i lokaliseringsprövningen, som koncessionsansökan innebär, säkerställa att lokaliseringen av ledningsdragningen är möjlig inom ramen för acceptabel miljöpåverkan från hela verksamheten där följdverksamheterna är en nödvändig del. Nämnden önskar därför att den nödvändiga följdverksamheten beskrivs i form av lokalisering för möjliga arbetsvägar och möjliga placeringar av anläggningsytor så att det blir tydligt huruvida förslaget på ledningsdragning är realistiskt utifrån omkringliggande natur- och miljövärden.

Fladdermöss

Umeå kommun har gjort en GIS-baserad landskapsanalys av fladdermusbiotoper inom kommunen. Analysen visar att en förhållandevis stor del av kommunen har åtminstone påtaglig potential att hysa värdefulla fladdermusbiotoper. Ledningssträckningen berör flera områden som bedöms ha *påtaglig* till *mycket hög* potential för fladdermöss. Ett område med mycket hög potential som berörs av ledningsdragningen ligger mellan Mjösjön och Svarttjärn strax sydost om Överboda by. Se mer information i rapporten [Landskapsanalys av fladdermusbiotoper i Umeå kommun](#)

Inventeringar ska utföras i den omfattning som krävs för att fladdermöss ska kunna inkluderas i kommande artskyddsutredningar.

Invasiva arter

Invasiva arter är ett problem i hela Sverige, så också i Umeå kommun. Det är därför viktigt att i MKB ta fram underlag och en genomförandeplan som säkerställer att markarbeten och förflyttning av jordmassor sker på ett sätt som inte riskerar att sprida invasiva främmande arter till nya områden. Vid fynd av invasiva främmande arter ska de rapporteras till Artportalen (invasivaarter.nu). De arter som ska betraktas som *invasiva främmande arter* är de arter som enligt *Förordning (EU) nr 1143/2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter* är förtecknade som förbjudna inom EU, de arter som finns på förslag för en nationell lista (nationell förteckning är planerat att träda i kraft 1 maj 2026) samt de arter som bedöms som högriskarter enligt SLUs risklista. Se [mer information på Naturvårdsverkets hemsida](#). Här är länk till SLUs risklista: [Risklista 2024Artfakta från SLU Artdatabanken](#)

Övriga naturvärden

Ledningssträckningen berör ett antal potentiella kontinuitetsskogar. Dessa är viktiga att bevara för att bevara den ekologiska funktionen i landskapet. Nämnden ser därför att dessa

skogsområden bör undvikas i än högre grad än vad samrådssträckningen gör. Metria har GISdata över kontinuitetsskogar.

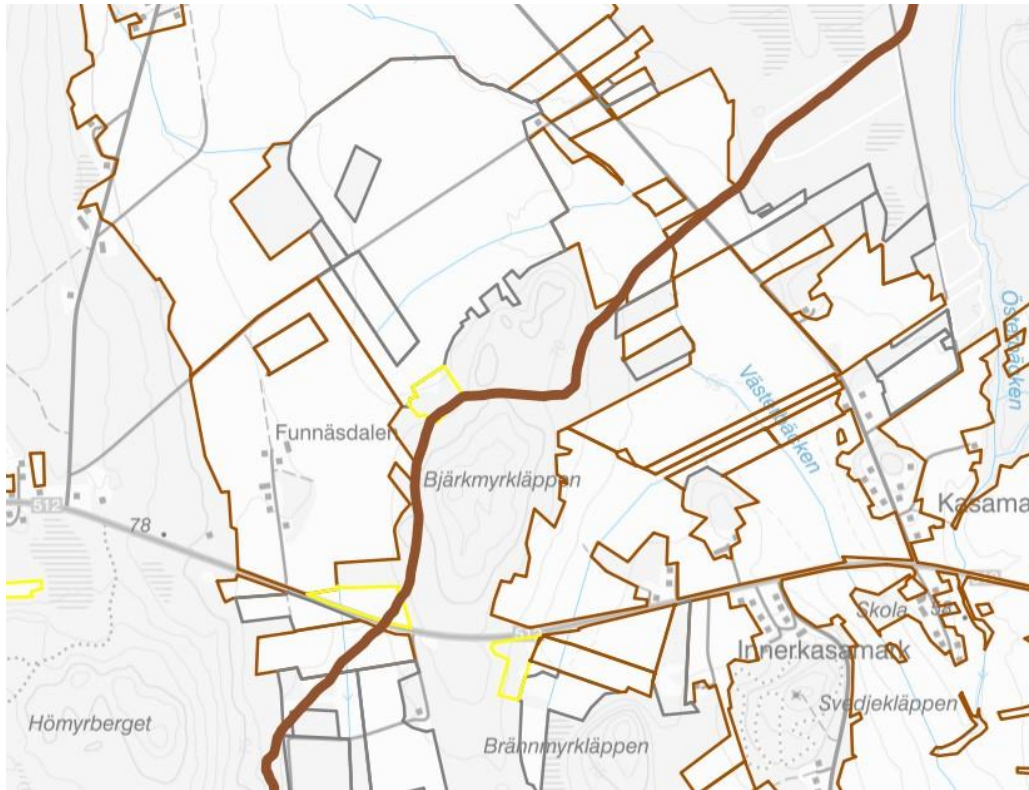
Skogshänsyn

För att minska fragmenteringen i landskapet och för att värna om säkerheten i skogen bör risken för stormfällning minimeras. Vätgasledningen bör därför inte bidra till att parallella ledningsgator skär genom landskapet nära varandra. En lösning kan vara att vätgasledningen samordnas med befintlig ledningsgata där sådan finns. En annan lösning kan vara att vätgasledningen läggs på ett sådant avstånd från befintliga ledningsdragningar, eller andra öppna stråk i skogslandskapet, att risken för stormfällningar i kantzonerna minimeras. Fragmentering och risk för stormfällning ska beskrivas i kommande miljökonsekvensbeskrivningen.

Jordbruksmark

Jordbruksmarken är en viktig resurs att värna om. Jordbruksmarken i Norrland lyfts fram som en viktig del i Regeringens Livsmedelsstrategi 2.0 för att öka svensk livsmedelproduktion. Ledningen undviker flera områden som brukas aktivt (jordbruksblock enligt Jordbruksverket), vilket är positivt. Några aktivt brukade åkrar berörs dock av ledningen i Överboda och mellan Innerkasamark och Holmnäs. Enligt samrådsunderlaget ska jordbruksmark kunna brukas även efter att ledningen grävts ner. Nämnden förutsätter att samråd med berörda markägare sker och att kunskap inhämtas från sakkunniga för att säkerställa att åkermarken ska kunna brukas för livsmedelsproduktion på bästa möjliga sätt efter etableringen av vätgasledningen. Redogörelse för hur åkermarken ska återställs ska redovisas i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

Ledningen berör också två områden som i de ängs- och hagmarksinventeringar som kommunen genomfört pekats ut att ha naturvärden. Inventeringarna utfördes under åren 1991, 2003-2009 samt uppföljande inventeringar 2018. Objekten heter *Kasamark* (objnr 53, delobj 16 och 17 – se Figur 3) och är enligt inventeringen igenväxande marker med hävdgynnade arter. Nämnden ser gärna att objekten undviks helt. Om ledningen ändå kommer att gå igenom objekten ska miljökonsekvenser beskrivas.

Figur 3. Gula områden genom vilken ledningen (brun tjock linje) går igenom är två områden med naturvärden i Funnäsdalet, mellan Kasamark och Hössjö, enligt Umeå kommuns ängs- och hagmarksinventeringar.

Skötselplan som främjar biologisk mångfald

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser gärna också att skötselplanen för ledningen utformas så att den skapar/främjar biologisk mångfald.

Markägarkontakt kommunen

Ledningen passerar mark som ägs av Umeå kommun. Dialog utöver detta samråd behöver därför ske med kommunens markägarrepresentanter.

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.